

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3065/2017. (III. 31.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.111/2015/7. számú ítélete, valamint a Szombathelyi Járásbíróság 1.B.832/2012/50. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Erneszt Sándor indítványozó dr. Hüttl Tivadar ügyvéden (1136 Budapest, Tátra utca 15/b. I. em. 1.) mint jogi képviselőjén keresztül az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alkotmányjogi panasz indítványt terjesztett elő.
- [2] Indítványában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.111/2015/7. számú ítéletének, valamint a Szombathelyi Járásbíróság 1.B.832/2012/50. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mert azok sértik az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését.
- [3] 2. Az indítványozó előadása, valamint a bírósági ítéletekben megállapított tényállás szerint a panaszos nem értett egyet a községben történő fakivágásokkal, ezért 2011. április 27-én, a fakitermelés helyszínén két tanú jelenlétében, a helyszínen tartózkodó polgármesterre a „maga meg egy fasiszta” kifejezést használta, majd mind a polgármesterre, mind pedig a jegyzőre a „rohadt kommunisták” kifejezést tette. A fentiek miatt az indítványozó ellen rágalmazás és becsületsértés miatt eljárás indult.
- [4] 2.1. Az elsőfokon eljárt Szombathelyi Járásbíróság ítéletében megállapította, hogy a vizsgált időszakban az indítványozó különböző hatósági eljárások okán haragos viszonyban állt a polgármesterrel és a jegyzővel. Az indítványozó a településen történt fakivágásokkal nem értett egyet, azokat helytelennek tartotta – e véleményének a fakivágások helyszínén a fenti időben az ott írtak szerint is hangot adott. A bíróság ítéletében csak a „fasisztázó” kifejezést vizsgálta, ugyanis csak annak tekintetében volt igazolható, hogy az kifejezetten a polgármesterre irányult. A „kommunistázás” vonatkozásában azonban a bíróság azt rögzítette, hogy az a mai felfogás szerint olyan „köznap” kifejezés, ami nem alkalmas a becsület csorbítására. Az elsőfokú bíróság szerint a véleménynyilvánítás szabadsága ugyan a rendkívül éles kritikákat is magában foglalja, de az az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozata szerint az emberi becsület védelmének határát, azaz a magánszférát nem lépheti át. A bíróság szerint az indítványozó nem közéleti véleménynyilvánítást tett a fenti kijelentésekkel, hanem a polgármestert emberi mivoltában alázta meg, annak ellenére, hogy nem vitás, hogy a polgármester e minőségében érkezett a helyszínre. Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozó tiltakozásának határát az jelöli ki, hogy a polgármesterre semmilyen személyét érintő, kirekesztő, becsületsorbító magatartást nem tehet. A „maga egy fasiszta” kijelentés azonban a bíróság szerint dehonesztáló és becsületsértő. Emiatt a bíróság – hivatkozva a fenti AB határozatra – úgy ítélte meg, hogy az indítványozó büntetőjogi felelősségre vonása nem mellőzhető.
- [5] 2.2. Az elsőfokú ítélet ellen az indítványozó védője jelentett be fellebbezést az indítványozó felmentését kérve. A fellebbezés szerint a polgármester a fakivágás napján többször jelezte az indítványozónak, hogy semmi keresnivalója nincs a helyszínen, mert ő csak egy betelepülő, bevándorló. Erre válaszul mondta az indítványozó – a fellebbezés szerint – hogy ha neki mint bevándorlónak nem lehet szava, akkor „maga egy fasiszta”. A fellebbezés szerint az alkotmánybírósági gyakorlatra való hivatkozás sem helyes, ugyanis a közszereplők nagyobb tűrési kötelezettségét előíró gyakorlatból indul ki, azonban azt a következtetést vonja le, hogy a fasisztázás nem áll összefüggésben a nevezett intézkedéssel, azaz a fakivágással. A fellebbezés szerint azonban az ítéleti tényállás szerint is az indítványozó közlése erős politikai kontextusban hangzott el, így azt nem lehet a közszereplői jellegtől elvonatkoztatni.

- [6] A másodfokú bíróság ítéletében helyben hagyta az elsőfokú döntést. A Törvényszék az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát is alapul véve azt állapította meg, hogy bár az erős, túlzó kritika is a véleményszabadság oltalma alatt áll, de nem oltalmazza azon közléseket, amelyek célja önmagában másik személy megalázása, bántása, vagy a közügyekkel össze nem függő célú támadása. A másodfokú bíróság szerint nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él, aki a másik személy emberi mivoltában való megalázása érdekében használ súlyosan bántó vagy sértő kifejezéseket. A bíróság szerint az indítványozó által használt kifejezés kontextusából egyértelműen az következik, hogy az indítványozót a rosszhiszeműség vezette, célja a megalázás, gyalázkodás, becsmérlés volt.
- [7] 2.3. Az indítványozó a másodfokú ítéletet követően fordult az Alkotmánybírósághoz a fenti ítéletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve, mivel azokat ellentétesnek tartotta az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével (véleménynyilvánítás szabadsága). Az indítvány szerint az indítványozó által a polgármesterrel szemben megfogalmazott éles bírálat a szólásszabadság által védelt életviszonyok körébe esik, ezért az azt szankcionáló bírósági ítéletek alapjogsérelmet hordoznak magukban.
- [8] 3. Az indítványozó arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet is előterjesztett a Kúriához. Az Alkotmánybíróság beszerezte a Kúria ítéletét.
- [9] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az indítványozó felülvizsgálati kérelmét megalapozottnak találta. A 2017. január 31-én kihirdetett Bfv.III.1.125/2016/6. számú ítéletével a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.111/2015/7. számú ítéletét, valamint a Szombathelyi Járásbíróság 1.B.832/2012/50. számú ítéletét megváltoztatta, és az indítványozót az ellene becsületsértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [10] 4. Az Abtv. 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafigyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti.
- [11] Az Ügyrend 67. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Abtv. 59. §-a alapján végzésben megszüntetheti az eljárást a nyilvánvalóan okafigyottá váló ügyek esetén; a (2) bekezdés pedig példalozó felsorolását adja, hogy mely esetekben válik az indítvány okafigyottá.
- [12] Az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja kimondja, hogy okafigyottá válik az indítvány különösen, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn. Tekintettel arra, hogy a Kúria ítélete az alkotmányjogi panasszal támadott jogerős ítéletet az indítványozó javára megváltoztatta, megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.
- [13] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 67. § (2) bekezdés e) pontja alapján, tekintettel az Abtv. 59. §-ára az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást megszüntette.

Budapest, 2017. március 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1068/2016.

